

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 99
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

02/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.
b) 27/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1687203 sayılı yazınız.
c) 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1691507 sayılı yazınız.
ç) 03/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1692096 sayılı yazınız.
d) 08/09/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

7/32058
7132515
7132983
7132984
7132988
7133083
7133085
7133086
7133088
7133091
7133171
7133172

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazıyla iletilen İzmir Milletvekili Yüksel TAŞKIN'ın 7/32058, Kayseri Milletvekili M. Baki ERSOY'un 7/32515, Siirt Milletvekili Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ'ın 7/32983, Şırnak Milletvekili Nevroz UYSAL ASLAN'ın 7/32984 ve 7/33091, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/32988 ve 7/33085, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/33083 ve 7/33172, Tekirdağ Milletvekili Selcan TAŞCI'nın 7/33086, Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İRMEZ'in 7/33088 ile İstanbul Milletvekili Gökhan GÜNAYDIN'ın 7/33171 esas numaralı yazılı soru önermeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (27 Sayfa)

7/33083

UŞAK MİLLETVEKİLİ ALİ KARAOBA'NIN 7/33083 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde Resmî İstatistik Programı kapsamında talep edilen veriler, Bakanlığımızın “<https://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>” internet adresinde yayımlanan “Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim” adlı yayında yer alan “1.15 Özel eğitim kurumlarında okul, öğrenci, öğretmen ve derslik sayısı” başlıklı tabloda yer almaktadır. 2024-2025 eğitim öğretim yılına yönelik istatistikler Ulusal Veri Yayınlama Takvimine göre aynı adreste yayınlanacaktır.

Özel eğitim kapsamında resmî özel eğitim okulları ile özel eğitim sınıflarına kayıtlı olan öğrenciler ile yaygın eğitim hizmetinden yararlanan özel eğitim ihtiyacı olan bireyler evlerinden okul ve kurumlara; okul ve kurumlardan evlerine ücretsiz olarak taşınmaktadır. Bununla birlikte, resmî özel eğitim okullarına devam eden öğrenciler ile ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerine taşıma yoluyla eğitim kapsamında öğle yemeği verilen okullarda açılan özel eğitim sınıflarında eğitim gören öğrenciler için öğlen yemekleri ücretsiz olarak temin edilmektedir. Bu kapsamda Uşak ilinde 144 öğrenci yemek hizmetinden faydalanmaktadır.

Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarımızdaki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında yapılan çalışmalar; eğitim kurumunun tür, kademe, özellikleri ile öğrencilerin ihtiyaçları, gelişim dönemi özellikleri ve risk altındaki öğrenciler dikkate alınarak ortak bir anlayış ve iş birliği içerisinde yapılmaktadır. Çalışmalara ilişkin konu başlıkları rehberlik hizmetleri sunum sistemi içerisinde yer almaktadır. Okul ve kurumlarda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından okulun ihtiyaçları göz önünde bulundurularak rehberlik hizmetleri sunum sistemi içerisinde yer alan konularda çalışmalar yürütülmektedir.

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği kapsamında, okullarda kurulan bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) geliştirme birimleri; özel eğitim ihtiyacı olan tüm öğrencilere yönelik olarak, okul müdürü ya da görevlendirdiği bir müdür yardımcısının başkanlığında, rehberlik öğretmeni, öğrencinin sınıf öğretmeni, öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri, öğrencinin velisi, öğrenciden oluşmaktadır. Gerekliğinde görüşlerine başvurulmak üzere, öğrencinin kayıtlı olduğu rehberlik araştırma merkezi (RAM) özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üyenin BEP geliştirme birimine katılımı sağlanmaktadır. Ayrıca, mesleki eğitim veren özel eğitim okullarında eğitim ve öğretim hizmetlerini planlamak, izlemek ve değerlendirmek amacıyla BEP geliştirme birimine meslek derslerini okutan bir alan öğretmeni katılmaktadır.

Bu birim tarafından, her bir öğrenci için yılda en az üç kez BEP geliştirme toplantısı düzenlenir. Toplantılarda; öğrencinin bireysel özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve mevcut durumu dikkate alınarak BEP hazırlanır. Bu programda;

- Eğitim planında yer alan yıllık amaçlara ve kısa dönemli amaçlara,
- Sunulacak destek eğitim hizmetinin türüne, süresine ve hizmetin kimler tarafından nasıl sağlanacağına,
- Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknikler ile öğretim materyallerine,
- Eğitim ortamına ilişkin düzenlemelere,
- Davranış problemlerini önlemeye ya da azaltmaya yönelik tedbirler ile olumlu davranış kazandırmaya yönelik uygulanacak yöntem ve tekniklere,

e) Öğrencinin kişisel bilgilerine, yer verilir.

Bu amaçlara ulaşmak için tüm paydaşların görev ve sorumlulukları açıkça tanımlanır. Öğrencinin gelişimi bu toplantılar aracılığıyla düzenli ve sistematik olarak izlenir. Gerekğinde, bu toplantılar tekrar düzenlenerek BEP güncellenir.

Ayrıca, okul tarafından düzenlenen “Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu” ve “Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu (Yeniden İnceleme)” RAM’a gönderilir. Bu formlar aracılığıyla öğrencinin ihtiyaç duyduğu uygun eğitim ortamlarından yararlanması sağlanır. RAM tarafından yapılan değerlendirme sonuçları okul yönetimince incelenir, öğrencinin üstün yararı doğrultusunda gerekli tedbirler alınır. Hazırlanan tüm formlar, e-Rehberlik Modülü üzerinden RAM yetkilileri tarafından görüntülenebilir. Öte yandan, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencinin üstün yararı gözetilerek, ihtiyaç duyulan zamanlarda aileler ve öğretmenler rehberlik ve araştırma merkezlerinden müşavirlik hizmeti alabilirler.

Akran zorbalığı farkındalık programları, okullarımızda eğitim gören tüm kademelerdeki öğrencilere yönelik hazırlanmış, öğretmen ve velilere yönelik bilgilendirici sunum, afiş ve broşür içerikleri oluşturulmuştur. Akran zorbalığı yapan ve akran zorbalığına maruz kalan öğrencilere yönelik ise ayrı ayrı ve her kademeye özgü (okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise) akran zorbalığı ile baş etme becerilerinin geliştirilmesine yönelik psikoeğitim programları hazırlanmıştır. Okul öncesi ve ilkokul kademelerindeki öğrencilerin akran zorbalığı konusunda farkındalık kazanmalarını sağlamak amacıyla hikâye kitapları da hazırlanmıştır. Bu doğrultuda okul rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında, zorbalık ve şiddetin önlenmesi amacıyla öğretmen, veli ve öğrencilere yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Okullarımızda görev yapan rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından zorlayıcı yaşam olayları ile öğrencilerimiz karşılaşmadan önce gelişimsel önleyici rehberlik hizmetleri kapsamında; *yardım arama, hayır diyebilme, sınırlarını belirleme, kendini ifade edebilme* gibi beceriler ile ilgili öğrencilerimizle çalışmalar yapılmaktadır. Böyle bir durumla karşılaştığında neler yapmaları gerektiği, kimlerden yardım alabileceği konularında çalışmalar yapılmaktadır. Ancak öğrencilerimizin başına bu gibi istenmeyen durumlar geldiğinde de psikososyal destek hizmetleri kapsamında psikolojik iyi oluşlarını arttırmak amacı ile hazırlanmış olan kademelere yönelik bireysel psikoeğitim programları ile bireysel görüşme ve psikolojik danışma hizmeti çalışmaları yapılarak öğrencilerimiz desteklenmektedir.

21. yüzyıl insanların değişen dünya düzenine uyum göstermelerini kolaylaştıracak yetkinlikleri kazandırma gerekliliği doğurmuştur. Bunlar bireyin öz farkındalık, sosyal farkındalık, öz yönetim, ilişki becerileri ve sorumluluk alma başta olmak üzere sosyal ve duygusal becerilerinin gelişmiş olmasını zorunlu kılmaktadır. Bununla birlikte bireylerin sosyal uyumlarının desteklenmesi de önem arz etmektedir.

Sosyal Duygusal Beceri Programı (SODBEP) ile öğrencilerin iş birliği yapma, etkili öğrenme, toplumsal yaşam, aile yaşamı gibi alanlarda yeterli olabilmelerini sağlayan, başarı için önemli rol oynayan ve akademik başarıyı destekleyen yönlerini geliştirmek için sosyal duygusal beceri programları hazırlamak amaçlanmaktadır. Sosyal duygusal beceri eğitim programlarında, CASEL’ in beşli modeli temel alınarak içerikler oluşturulmuştur. Bu modelde yer alan beş beceri ise; öz farkındalık, özyönetim, sosyal farkındalık, ilişki kurma ve sorumlu karar alma olarak sıralanmaktadır. Bu program ile geçici koruma statüsündeki öğrenciler de dâhil olmak üzere tüm öğrencilerin sosyal duygusal beceri gelişimleri desteklenerek sosyal ve akademik başarı için rol oynayan birçok kazanım elde etmeleri amaçlanmaktadır. Sosyal duygusal beceri programının hedef grubunu ise programı uygulayacak olan psikolojik danışman/rehber öğretmenler aracılığı ile tüm öğrenci, öğretmen ve veliler oluşturmaktadır.

Ayrıca toplumun bağımlılıklarla mücadele sürecindeki bilinç düzeylerinin artırılması yoluyla ülkemizde yaşayan çocuk, genç ve yetişkinlerin daha güvenli ve sağlıklı bir hayat sürmelerine katkıda bulunulması amacıyla Yeşilay iş birliğinde hazırlanan Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) ile okul öncesi, ilkökul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenci, öğretmen ve velileri tütün, alkol, madde, teknoloji bağımlılıkları konusunda bilgilendirmek amaçlanmaktadır. Bakanlığımıza bağlı tüm okullarda bağımlılıkla mücadele kapsamında eğitim öğretim yılı başında okullarda uygulanmak üzere hazırlanan yıllık rehberlik programları içeriğinde öğrencilerimizin yaş ve gelişim düzeyleri de dikkate alınarak; sigara, alkol, madde bağımlılığı ve teknoloji bağımlılığı konularında sınıflar düzeyinde eğitim faaliyetleri yürütülmektedir. Türkiye Yeşilay Cemiyeti iş birliğinde bağımlılık ile mücadele konusunda gelişimsel açıdan kritik bir dönemde olan ortaokul öğrencilerinin her türlü bağımlılık riskinden uzak bir yaşam sürmesini, olumlu davranış değişiklikleri ve alışkanlıklar kazanmasını; kendini riskli ortam ve durumlardan korumasını sağlayacak etkinliklerden oluşan; madde bağımlılığını önlemeye yönelik okul temelli, koruyucu ve güçlendirici bir eğitim programı olarak hazırlanan “Yaşam Becerileri Eğitimi Programı” okullarda rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından uygulanmaktadır. Yeşilay ve Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle ortaokul ve lise öğrencilerinin sigara, alkol, bağımlılık yapıcı madde ve riskli internet kullanımına yönelik ikincil önleme ve müdahale amaçlı geliştirilmiş olan Okulda Bağımlılığa Müdahale Programı (OBM) okullarda rehber öğretmen/psikolojik danışmanlar tarafından uygulanmaktadır.

Özel eğitim alanında görev yapan okul yöneticileri ve öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla merkezi ve mahalli düzeyde, yüz yüze ve uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir. Öğretmenlerin mesleki gelişimlerini desteklemek için ayrıca Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) gibi platformlar üzerinden dijital eğitim içerikleri ve çeşitli görsel, yazılı materyaller hazırlanarak kullanıma sunulmaktadır.

2025 yılında yapılan 106 kapsayıcı eğitim sonucu 548 katılımcı, 68 tasarım odaklı eğitim sonucu ise 768 katılımcı belge almıştır.

Uşak Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Uşak ilindeki okullarda, engelli öğrencilerin okul binalarına erişimine yönelik (rampa, asansör, tuvalet, yönlendirme vb.) uygunsuzluk bulunmadığı, bakım ve onarım ihtiyaçlarının ilgili bütçe kalemlerinden karşılandığı, özel eğitim öğrencilerinin materyal ihtiyaçlarının tümüyle karşılandığı,

Bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) süreçlerinin niteliğini artırmak amacıyla okul, aile, rehberlik servisi ve rehberlik ve araştırma merkezleri (RAM) arasında koordinasyonun çok yönlü olarak yürütüldüğü, öğrencilerin özel eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi sürecinde okul yönetimi ve öğretmenler tarafından yapılan gözlemlerin veliler ile paylaşıldığı ve gerekli durumlarda RAM’a yönlendirildiği, RAM bünyesinde gerçekleştirilen eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci sonucunda öğrencinin eğitim ihtiyaçlarının belirlendiği ve ilgili okul ile paylaşıldığı,

Okulda oluşturulan BEP geliştirme biriminin RAM tarafından sağlanan rapor ve öneriler doğrultusunda ailelerin de katılımıyla öğrencilere yönelik bireyselleştirilmiş eğitim programı (BEP) hazırladığı ve ihtiyaç halinde programın güncellendiği, ailelerin sürecin tüm aşamalarına aktif olarak dahil edildiği,

Uşak ili genelinde rehberlik araştırma merkezlerinin (RAM) değerlendirme kapasitesinin mevcut uzman kadro çerçevesinde planlandığı, başvuruların randevu sistemi üzerinden alındığı, bekleme süresinin yoğunluk dönemlerine bağlı olarak değişiklik

göstermekle birlikte ortalama 1 ila 3 hafta arasında olduğu, özel eğitim yönlendirme tedbiri ya da acil ihtiyaç durumlarında öncelikli değerlendirme uygulandığı,

Engelli öğrencilere yönelik zorbalıkla mücadele programının kapsayıcı ve gelişimsel rehberlik hizmetleri doğrultusunda uygulandığı, rehberlik ihtiyacının her okulda öğrenci seviyesi temel alınarak; veli, öğretmen ve öğrencilerin dahil olduğu sosyal beceriler ve akran ilişkilerine yönelik rehberlik ihtiyacı belirleme anketi (RİBA) verileri doğrultusunda tespit edildiği,

Bu tespitler sonucu rehberlik hizmetlerinin, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce veli, öğrenci ve öğretmen için hazırlanan sunular, broşür ve diğer materyallerle desteklendiği, akran zorbalığının önlenmesi amacıyla RİBA verilerine dayanarak 3 yıllık hedef belirlendiği, engelli öğrencileri de içine alan kapsayıcı ve gelişimsel rehberlik hizmetleri doğrultusunda yıl boyunca farklı etkinliklerle okul rehberlik planlarının içerisinde yer aldığı,

Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan Psikososyal Önleyici Destek Programında yer alan cinsel istismar, göç, ölüm-yas, doğal afet, intihar, terör konularında öğrenci, veli ve öğretmenlerin bilgilendirildiği, bu kapsamda özel eğitim öğrencileri için de çeşitli etkinlikler yer aldığı,

Kapsayıcı eğitim anlayışı çerçevesinde; özel gereksinimli öğrenciler başta olmak üzere, farklı gelişimsel özelliklere ve farklı kültürel alt yapıya sahip öğrencilere yönelik eğitim programları uygulandığı,

2025 yılında özel eğitim uygulamaları kursuna 40 öğretmenin katıldığı,

Mesleki ve teknik eğitimde engelli öğrenciler için erişilebilir atölye/uygulama alanı ve rehberlik-istihdam geçiş programları bulunduğu, özel eğitim meslek okulu bünyesinde ve özel eğitim sınıfı bulunan mesleki ve teknik eğitim okullarından mezun olan öğrencilerin E-KPSS sınavına girerek istihdama dâhil olabildikleri, ayrıca Engelsiz İŞKUR platformu üzerinden istihdam imkânı sağlandığı,

bildirilmiştir.